

V SREDIŠČU POZORNOSTI

• O Sv. Urhu, • vrtcih in • odrešenju ...

5. SEJA OBCINSKE KONFERENCE ZKS JE SPREGOVORILA O DELOVANJU VERSKIH SKUPNOSTI V ŠISKI

»Načelna stališča, ki smo jih sprejeli o svobodi vesti in s tem tudi o religioznem prepričanju, izhajajo iz stvarnosti. Ničesar nimamo dodajati in ne spreminjati. Ta stališča ne dopuščajo kršenja samoupravnih pravic in s tem razdvajanja ljudi zaradi verskega prepričanja. Ne mislimo spreminjati našega odnosa do pozikusov izkoriščanja religije za klerikalne politične cilje. Zgodovina dovolj zgovorno priča, kaj je pomenil klerikalizem za ves slovenski narod in še posebej za vernike, predvsem tiste, ki so se v nasprotju s cerkveno politiko odločali za zvestoto svojemu ljudstvu in se bojevali proti belogardizmu.«

• To so bile besede predsednika CK ZKS Franca Popita na VII. kongresu, del poročila, ki so ga podprli ne le delegati, temveč vse članstvo ZK in delovni ljudje. To je bil hkrati odločen odgovor vsem tistim, ki so že razpredali misli o neki »tihii toleranci«, o tem, kako je ostrina akcije proti pojavom klerikalizma nekako otopela.

MEMO, KAM TO VODI...

• V skladu z nalogami, ki jih je pred vse komuniste postavil VII. kongres, so tudi šišenski člani ZK pregledali svoje vrste. Na 5. seji občinske konference so odločno spregovorili o delovanju verskih skupnosti na našem območju in v zvezi s tem sprejeli vrsto sklepov in stališč, ki pa nikakor ne smejo ostati le na papirju, ob čemer moramo seveda poudariti vlogo osnovnih organizacij na terenu. Besed je bilo že dovolj, so govorili razpravljalci, odslej naj bo naše vodilo konkretna akcija.

• Morda se bo kdo vprašal, čemu nenadoma toliko pozornosti temu problemu, ne gre morda za pretiravanje? Ne smemo si zatiskati oči — res je med nami nekaj tovarišev, ki menijo, da vidimo strahove, da ni potrebno dvigovati glasu, ker

da stvar ni resna... Vidite, tudi zaradi takšnih modrijanov je bila 5. seja še kako potrebna. Natočiti je bilo treba čistega vina, spregovoriti je bilo treba o »verski dejavnosti«, o »nedolžnem samaritanstvu« ter o ciljih, ki si jih duhovščina ob tem postavlja. Opozoriti je bilo treba omahljivce, da se je nekoč, še ne tako daleč od tega, že zgodilo, da je Cerkev splezala iz svojih okvirjev, da ji je uspelo postati politični subjekt, »enakopraven« partner v družbenem življenju... Grobovi ob Svetem Urhu še vedno kričijo, svarijo, zločini okupatorjevih služabnikov (ki jih uradna cerkvena oblast na Slovenskem še do danes ni javno obsodila — celo nasprotno, del duhovščine še vedno vzdržuje stike s politično emigracijo v tujini) opozarjajo in pozivajo k budnosti...

CILJI, KI JIH NI V BIBLIJI

• Podatki, ki so jih na 5. seji slišali člani konference, so bili za marsikoga presenetljivi. Ne gre samo za 5 vrtcev, ki jih vodijo nune, ne gre le za več kot 50 odstotkov šoloobveznih otrok, ki obiskujejo verouk, gre za odlično organizirano ter z močno kadrovsko zasedbo podprto akcijo krogov rimsko-katoliške cerkve, ki se skuša vriniti v najrazličnejša področja družbenega (in političnega) življenja, kjer — tega menda ni treba ponovno poudarjati in dokazovati — nimajo kaj iskati.

• Delovna obveznost duhovnika, ki dandanes pride v faro, ne zajema le verskih obredov, ti časi so že za nami. Gospod župnik morajo dandanes početi še vse kaj drugega — razumeti se mora na nogomet, na košarko (mladina in šport — saj razumete), obvladati mora vse skrivnosti sodobnih dogajanj v svetu pop glasbe (mladinski klub ob pomenkih o jaslicah ter ob opazovanju svetih podob ne bi dolgo životaril, tako pa je podmladek zagotovljen), imeti pa mora seveda tudi organizatorsko žilico, saj so tu še izleti v naravo, pomenki o najrazličnejših vprašanjih, ki tarejo mlade in podobno... Skratka, skrb za človeka je nenadoma postala ganljiva vrlina, ki seveda odpira še tako trdno zaprta vrata.

• Brž pa, ko se spustimo malo globlje, ko začnemo razmišljati, čemu vse to početje, čemu tolikšen trud, potem navdušenje in ganotje zlagoma plahnita. Ne, ogromna sredstva, ki jih Cerkev marsikje vlaga v nabavo igralnih avtomatov, opremo mladinskih klubov, prirejanje izletov, »regresiranje« cen v lastnih vrtcih, »socialno skrbstvo«, brezplačno inštruktažo učencev — vse to ni namenjeno le »odreševanju« človeka. To tekmovanje, vožnja po vzporednih tirih, ki so razumljivo bolj vidni in zloščeni od družbenih, ima še druge cilje, ki bi jih v bibliji zaman iskali. In gospodje, ki so si jih zastavili, so potrpežljivi. Zadovoljni so tudi z malimi koraki: pohvalen vzklík, češ, pogled jih, tiče, kako znajo pridobiti mladino, ni kdove kaj vreden — vsekakor pa pomeni nov cekin v njihovi fontani. Počasi in gvišno, pravijo stari ljudje...

• Kar zadeva cerkvene vrtce, je stvar jasna — šišenske komuniste tu čaka konkretna akcija (pri čemer moramo seveda imeti stalno pred očmi, da ne gre le za

vzklikanje o zapiranju takšnih vrtcev, temveč tudi za razmišljanja, kako zagotoviti vsem otrokom varstvo v družbenih institucijah). Eno je gotovo — v Šiški v bodoče ne bodo odprli niti enega vrta s črno oblečenimi vzgojiteljicami več!

ŠIROKOSRČNI DOBROTNIKI

Drug problem, ki so se ga dotaknili razpravljavci na seji konference (in kasneje tudi na seji komiteja), je gradnja kulturnih objektov v naši občini. Kdor je videl novo cerkev v Kosezah, je gotovo zavzdihnil — denar pa imajo, denar... Res ga imajo, za staro milijardo so ga vložili v novo zgradbo, kar pa seveda ni bila edina investicija na našem območju. Spisek vseh gradenj in adaptacij je dolg in ko človek prebira še zneske ob vsaki postavki, se mu nehote vsili neprijetna misel — od kod vsa ta sredstva. Vemo, kakšne težave imajo družbeni investitorji s pologi, z zbiranjem potrebnih denarjev, vemo, kaj vse morajo pred gradnjo storiti. Kako pa je s cerkvenimi gradnjami — ima davčna uprava vpogled v sredstva, ki se zbirajo, veljajo tudi ob tovrstnih gradnjah enaki kriteriji? Očitno ne. Noben prispevek, noben »ofer« ni bil prijavljen, čeravno je šlo večkrat za več desetmilijonske zneske. Ne, kadar gre za cerkev, ponekod ni nobenih zadreg — milijon tu, tisočaki tam in kupček hitro raste. Obrtnik iz Šentvida je prispeval za gradnjo celih 30 starih milijonov (naj mu bo večna slava — toda, koliko neki je ta tovariš prijavil davka?), kmet v Kosezah ne dosti manj... In koliko je še takšnih širokosrčnih dobrotnikov (ki jih pa takrat, ko gre za ureditev vaše poti, gasilskega doma ali katere druge zemske stvari, začuda ni moč nikjer stakniti. To je seveda razumljivo, saj je za posvetne zadeve zadolžena občina s svojim proračunom...)? Ne, na področju davčne politike ni vse v redu, ne moremo se zadovoljiti s pavšalnim obdavčevanjem verskih skupnosti — za vse občane naj veljajo enaki kriteriji! Tudi inšpekcija naj se drži te ugotovitve (kot se jih je držala devizna, ki je v uredništvu »Ognjišča« ugotovila velike malverzacije z devizami in številne devizne prekrške...), pa naj gre za sanitarno (so bili verski vrtci imuni na vsakršno kontrolo?), davčno ali katero drugo...

ŠOPEK ZA ŠKOFA IZ ROK »ŠICE«

Občinska konferenca je zadolžila vse osnovne organizacije ZK v šolah in zavodih, da organizirajo razprave o pojavih klerikalizma in ugotove idejnopolitično naravnost prosvetnih delavcev. Na tem področju je še vedno precej motne vode. Pojavi, kakršne smo pred kratkim ugotavljali na gimnaziji v Šentvidu, žal niso osamljeni, zato bo potrebna odločna akcija. Ne sme nam biti vseeno, kdo vzgaja naše otroke (seveda tu ne gre za zahteve, naj bi bili vsi učitelji komunisti — določene moralno-politične kvalitete pa že moramo zahtevati, če se hočemo pogovarjati o družbeno angažirani šoli); dogodki, ka-